

Overweging n.a.v. Lucas 15: 11-32

Lieve mensen, jong en oud,
gemeente van onze Heer Jezus Christus

Vergeven is misschien wel één de moeilijkste thema's uit de Bijbel en de wereld van geloven.

Wij zijn namelijk niet zoals Jezus die zelfs aan het kruis nog omziet naar zijn medemens en God vraagt om de mensen te vergeven die hem doden!

Nee, vergeven is niet zo gemakkelijk.

Het kost soms heel veel tijd en geduld, om tot vergeving te komen.

Daar ben ik achter gekomen tijdens de opleiding Contextueel Pastoraat, die ik twee weken geleden heb afgerond.

Ik moest voor deze opleiding een eindverslag schrijven.

Literatuurstudie en praktische invulling.

Ik had gekozen voor het thema: vergeving! Waarom?

Omdat ik in het pastoraat, maar ook gewoon in de samenleving nogal eens wordt in aanraking kom met dit thema.

Want er kunnen mensen in het leven dingen overkomen, die ze eigenlijk niet kunnen vergeven. Denk maar aan trauma's ten aanzien van oorlog, de vele vormen van misbruik.

Geestelijk, lichamelijk, seksueel, maar ook op financieel gebied.

Vechtscheidingen, ongelukken.

Of dat mensen zeggen: 'Ze vinden maar dat ik moet vergeven, maar er is me toch onrecht aangedaan!' 'Ik kan toch niet zomaar vergeven!'

Daarin klinkt dan door alsof vergeven hetzelfde is als vergeten, een doofpotverhaal wordt of met de mantel der liefde bedekt!

Ook vanuit kerk en geloof wordt nogal eens de nadruk gelegd op vergeven.

Worden er Bijbelteksten bijgehaald en kan het voor mensen voelen als een plicht. Zelfs zo dat in het christendom, maar ook bij andere religies of sekten de daders zich gemakkelijker gesteund voelden door kerk en God dan de slachtoffers. En dat kan lijkt mij, nooit de bedoeling zijn.

Want volgens mij gaat het, vanuit de christelijke traditie gezien, bij vergeving erom, dat die vicieuze cirkel van wraak en geweld wordt doorbroken.

Wij kunnen juist door dingen die ons overkomen, heel begrijpelijk, veel boosheid en wraakgevoelens ontwikkelen.

En die kunnen generaties doorgaan.

In familieverbanden, in gemeenschappen of ten opzichte volkeren.

Ik vermoed dat we allemaal niet zo ver huis hoeven om ons daar iets bij voor te kunnen stellen. En nogmaals: ik kan me de gevoelens vaak heel goed voorstellen dat je niet tot vergeven kunt komen, maar ben me er ook van bewust dat die gevoelens je ook helemaal kunnen obsederen, verbitteren, verteren. Zeg maar rustig: helemaal opvreten.

Je zult de vriend of ouders van Anne Faber maar zijn.
En dan bedenk ik me ook: ook die dader heeft ouders.
En denk vanmorgen even aan de kaarten voor de gevangenen.
Allemaal mensen met een strafblad, maar ook mens!
Als ik daar zo over nadenk moet ik weer aan Hank Heyn denken.
Na jaren kon ze de moordenaar van haar man vergeven.
Omdat ze zich realiseerde, wilden de haat en wraakgevoelens haar niet verteren, ze moest vergeven.

Vergeving, nogmaals het is niet zo gemakkelijk.
Het kan niet op bevel of als verplichting, maar moet van binnenuit komen.
En dat blijft een ingewikkeld proces, waarbij we Gods hulp welnodig hebben.
Want is het niet zo, dat we altijd voor God staan met de andere mens aan de hand
Dat het gaat om die driehoek: God, de ander en jij.
Net als in het gebod: God liefhebben en de naaste als jezelf.
Wij zijn mens, omdat we leven met anderen voor Gods aangezicht.

Dat is ook het mooie van onze gelijkenis vanmorgen.
Jezus vertelt deze gelijkenis, omdat de Farizeeën en Schriftgeleerden hem bekritisieren.
Jezus praat en eet met tollenaars en zondaren. In hun optiek hoort dat niet zo.
Tollenaars en zondaren horen er niet bij.
Daarom vertelt Jezus 3 gelijkenissen.
Die gaan over de vreugde van verloren zijn en weer gevonden worden.
Dat ene schaap, daar hebben we het bij Kerk op Schoot straks over, dan die ene munt en tot slot die ene zoon.
Maar... er is ook nog een andere zoon.

Die jongste zoon zou je kunnen zeggen is een hedendaags mens.
Die droomt van vrijheid, z'n eigen weg gaan.
Los van plichten, familie, verleden, traditie en vooral zichzelf willen zijn.
En de vader laat hem gaan om een eigen weg te bewandelen.
De jongste consumeert alleen maar, het gaat om zijn eigen behoeften.

En ineens blijkt dat hij in een doodslaan woont.

Niks geen beloofde land met eten en plezier, maar eenzaamheid, levend als een gastarbeider. En dan komt hij tot inzicht, wil naar huis.

Een lange weg, van tijd en geduld, maar wel een weg van opstanding en een nieuw begin.

En de vader... hij ziet zijn zoon, als deze nog ver weg en verloren loopt.

Gebogen door het leven, wordt hij weer rechtop gezet door de vader.

Geen verwijten, afrekening, voorwaarden, maar vergeving en vreugde.

Toch is het een ongemakkelijk thuiskomen.

De jongste en de vader zijn blij, maar de oudste kan niet delen in deze vreugde.

Misschien is het herkenbaar.

Altijd je best en je plicht doen, terwijl die ander alles verkwanselt.

Ik zeg wel eens, je kunt het vergelijken met Mien die elke dag moeder in het rusthuis opzoekt.

En Klazien die ver weg woont, dan eens een keer komt, en dat moeder dan de loftrompet luidt omdat Klazien er is, terwijl Mien dagelijks komt.

Dat steekt gewoon!!!

Met wie kunnen wij ons het beste identificeren op dit moment als het om vergeving en vreugde gaat?

Dat is niet zo gemakkelijk.

Jezus houdt de omstanders een spiegel voor.

Wie neem je tot maatstaf om anderen de maat te meten?

De jongste met vreugde op zoek naar nieuwe wegen in het leven, maar die soms ook blijken dood te lopen.

Of die oudste, altijd je plicht doen, groot verantwoordelijkheidsgevoel, maar ook verward en verzuurd.

Of de vader: die vergeeft en vertrouwen geeft. Bij wie een nieuw begin mogelijk is.

En in die vader/moeder herkennen we natuurlijk ook God.

Want bij God is altijd een weg terug, hoe bar we het ook maken.

Is vergeving mogelijk, waar het naar menselijke maat niet kan of mogelijk is.

En ook nog een vraag om te overwegen na deze gelijkenis is:

Hoe komen wij tot onze eigen bestemming in het leven?

Tot een heel en geleefd leven?

Los van haat en wraakgevoelens die ons kunnen verteren.

Hoe kunnen we recht doen aan het menszijn in algemene zin?

Delen we het visioen van Gods Koninkrijk, om samen met anderen, vreemden aan één tafel te zitten.

Deze gelijkenis leidt ons naar een God van liefde voor wie elk mensenleven telt. Want Gods liefde zal altijd blijven uitgaan naar al zijn kinderen, omdat we allen leven van zijn genade en vergeving.

We zijn allen mensen die mogen leren vergeven, maar ook zelf Gods vergeving nodig hebben.

Moge het zo zijn.

Amen.